

SPAŠAVANJE UTOPLJENIKA I ORGANIZACIJA TAKMIČENJA

Dr Tomislav Okičić

Dr Dejan Madić

Dr Marko Đurović

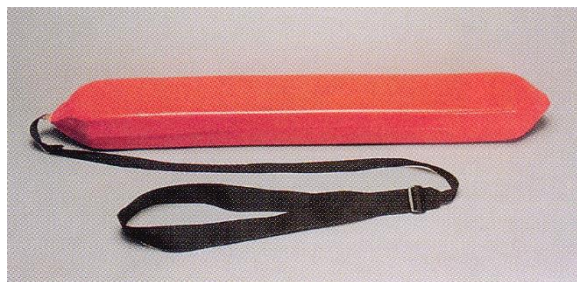
SPAŠAVANJE UTOPLJENIKA

ORGANIZACIJA SPASILAČKE SLUŽBE NA JAVNIM KUPALIŠTIMA

- ▶ Ona se sastoji iz tri segmenta a to su:
- ▶ služba za osmatranje
- ▶ služba za spasavanje i vađenje utopljenika na obalu
- ▶ služba prve pomoći.

SREDSTVA ZA SPASAVANJE NA VODI

- ▶ Zavisno od namene i načina upotrebe sredstva za Spasavanje se dele na:
- ▶ Priručna sredstva
- ▶ Specijalna sredstva
 - ▶ sredstva za izvlačenje, ili sredstva kojima se deluje sa obale
 - ▶ sredstva za održavanje na vodi, ili sredstva kojima se deluje uvodi

Spasilačka bova

Spasilački pojas

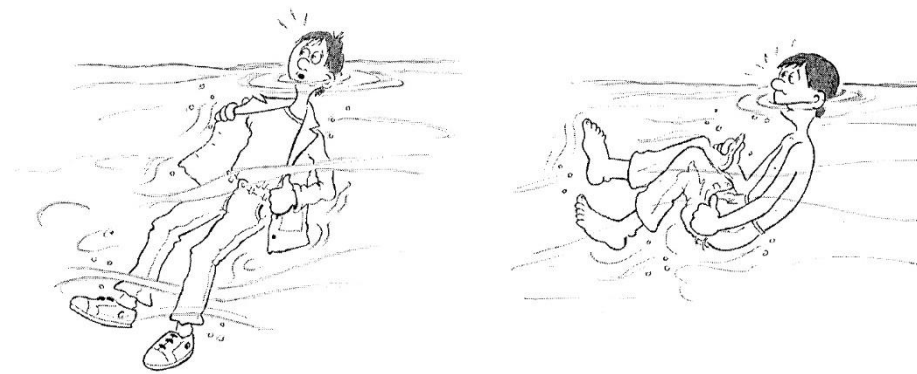
Sredstva za Spasavanje

Spasilački čekrk

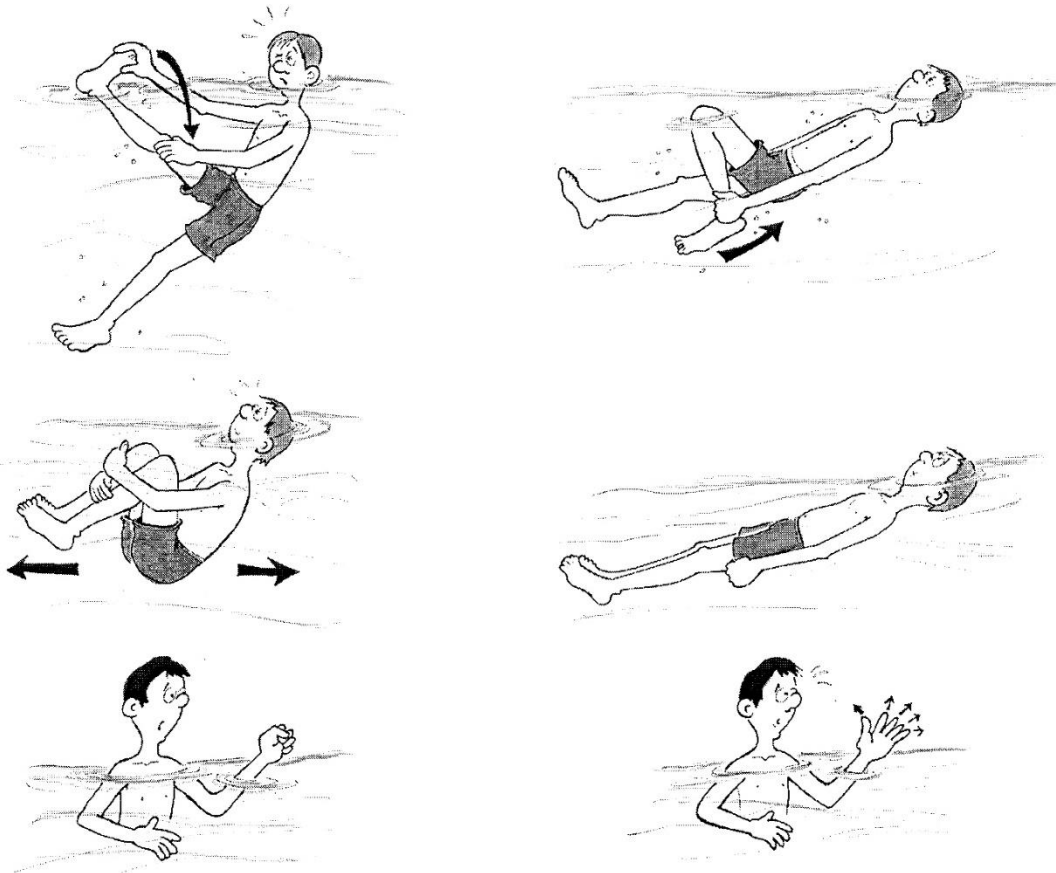
SPASAVANJE SAMOG SEBE (SAMOSPASAVANJE)

- ▶ Samospasavanje primenjujemo u slučaju pada u vodu, ako zagaziš u močvaru ili vodu obraslu algama, ako dobiješ grčeve, ako upadneš u vir, ako se zamoriš ili misliš da ne možeš više dalje, pri nadražaju na kašalj, u strahu od neočekivanog talasa itd!
- ▶ Ako padneš u vodu, pre svega pokušaj plivati odeven. To ćeš učiniti samo tada kada je obala blizu i kad nije potrebno plivati suviše dugo.
- ▶ U svakom drugom slučaju moraš se osloboditi odeće i skinuti je. Kaput se skida plivajući na leđima.

Oslobađanje od odeće i obuće

- ▶ Kod grča u listovima uhvatiti snažno, plivajući na leđima. Stopalo noge koju je uhvatio grč i snažno povući prednji deo stopala prema sebi.

Postupak kod grča

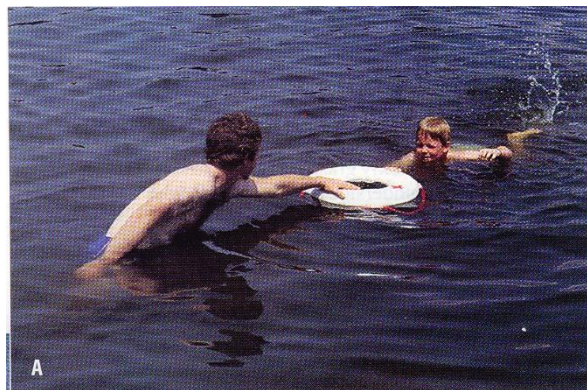
POSTUPCI KOD SPASAVANJA UTOPLJENIKA

- ▶ **Ulazak u vodu**
- ▶ Imamo dva tipa ulaska u vodu:
 - ▶ trčeći-plivajući ulazak
 - ▶ spasilački skok
- ▶ **Trčeći-plivajući ulazak.** Da bi ste ušli u vodu sa postepeneo spuštajuće obale (obale sa postepenim padom) potrebno je ispoštovati sledeća pravila:
 - ▶ 1. Držite bovu u jednu ruku i trčite u vodu podižući kolena visoko da ne biste pali
 - ▶ 2. Kada ne možete više da trčite, spustite bovu, naklonite se napred i odgurnete se od dna što dalje i počnete da plivate.

Spasavanje utopljenika sa obale

Osoba mora doneti odluku veoma brzo da posledice po osobu koja je u vodi ne budu fatalne. Ako se nalazi blizu obale može joj se dodati bilo kakvo priručno sredstvo pa čak i ruka (pod uslovom da se osoba koja pruža pomoć osigurala odnosno uhvatila za nešto kako ne bi i ona upala u vodu). Od priručnih sredstava koje u datom trenutku mogu da se nađu su grana, daska, konopac, palica, skinuti i dati deo odeće,... bilo šta čime bi mogli dovući unesrećenog na obalu.

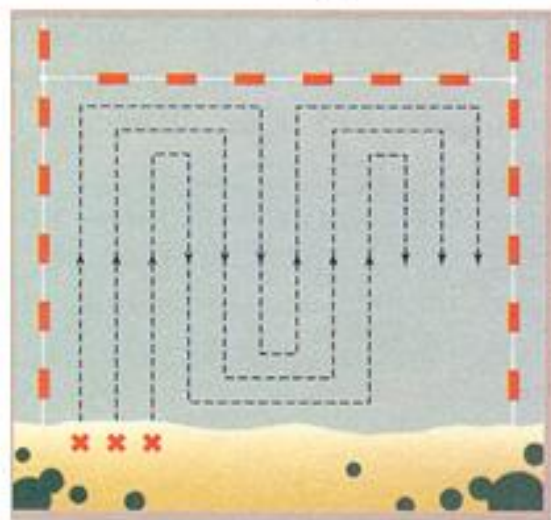
Pojedinačni pregled terena

Pregled terena u paru

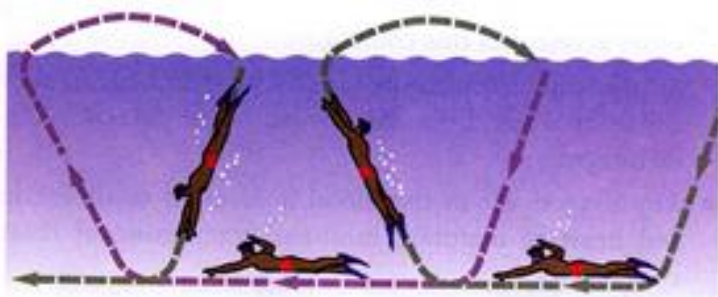
Slika 231 .

Kada dva spasioca učestvuju procedura je sledeća:

- Dva spasioca iz različitih uglova određuju mesto gde je utopljenik zadnji put viđen,
- Drugi ljudi im pomažu sa obale,
- Spasioci plivaju duž linije uočavanja,
- Pogled se ne skida sa tog mesta,
- Prate instrukcije sa obale od svojih kolega preko megafona i
- Tačka gde se ukrštaju linije uočavanja je približno mesto gde utopljenik potonuo.

Slika 232 . Linijska pretraga dubljih terena

Slika 233 . Pojedinačna pretraga dubljih terena

Slika 234 . Grupna pretraga dubljih terena

Spasavanje utopljenika plivanjem

- ▶ Samo u slučaju kada nijedan drugi način Spasavanja nije u mogućnosti da se iskoristi, spasilac primenjuje neposredan način Spasavanja tj. kada je u direktnoj vezi sa unesrećenim.

Slika 237 . Približavanje utopljeniku sa prednje strane

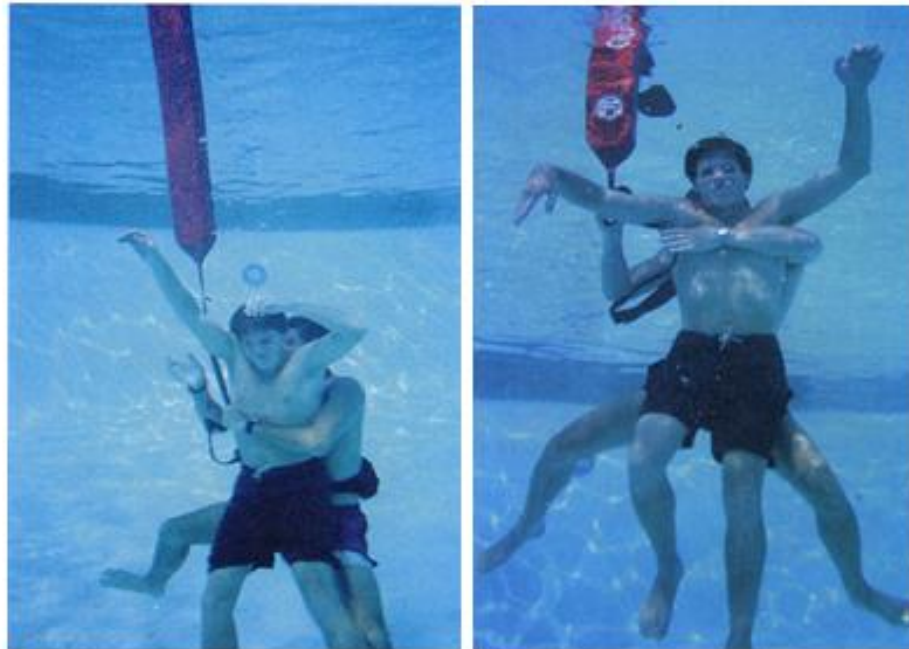
Slika 238 . Načini plivanja do utopljenika

Izvlačenje utopljenika

Od tehnika koje se primenjuju nabrojaćemo samo neke:

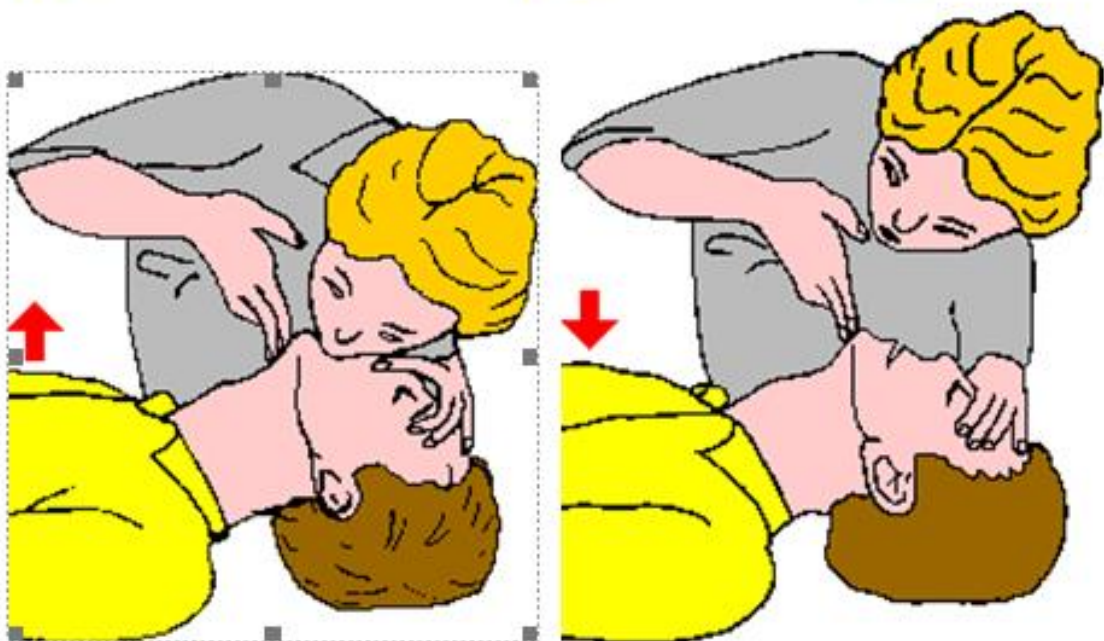
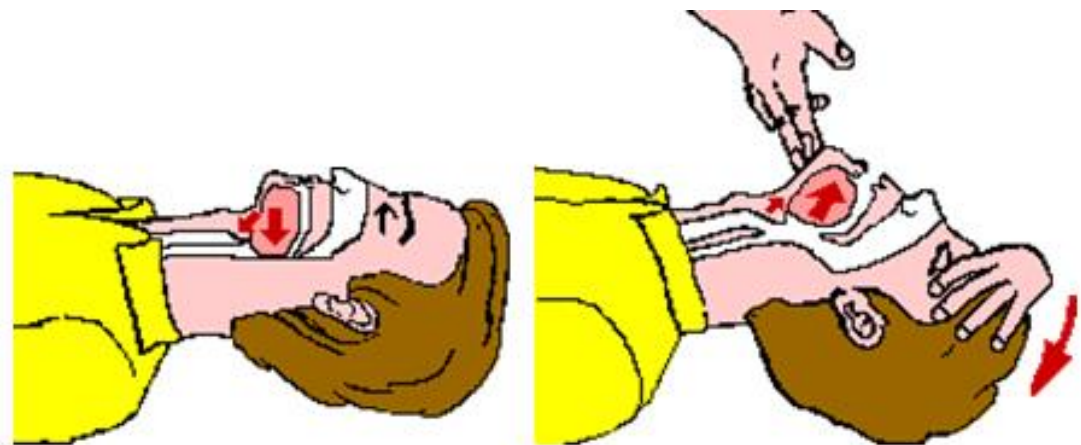
- Hvat za kosu ili kragnu
- Hvat za glavu
- Hvat ispod pazuha
- Hvat preko grudi

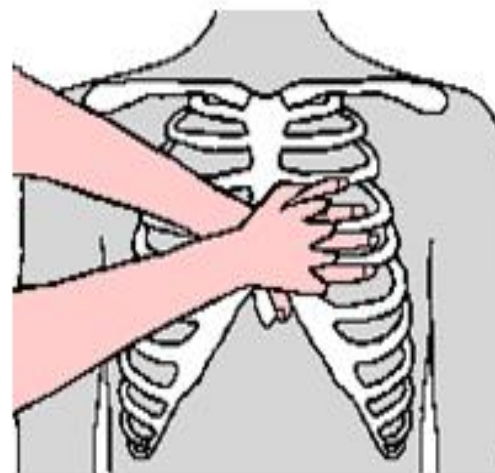
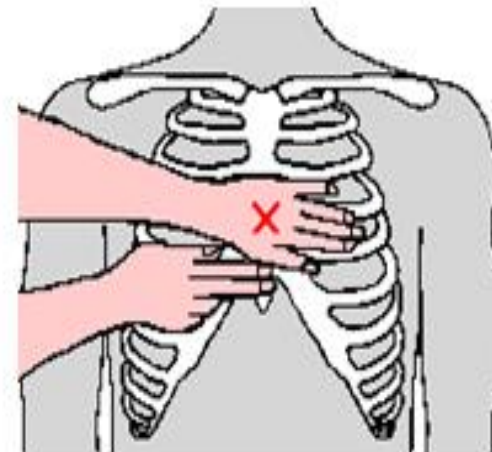
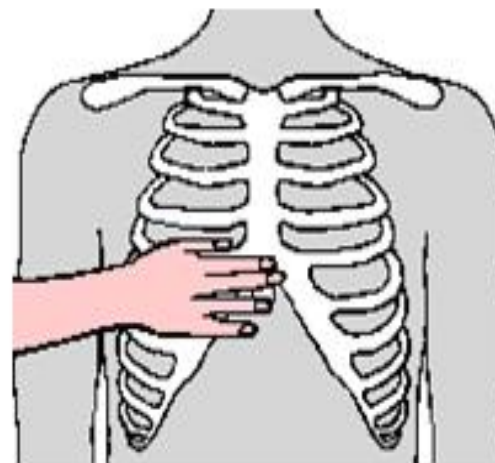
Slika 240 . Vađenje utopljenika sa dna

PRUŽANJE PRVE POMOĆI UTOPLJENIKU

- ▶ Utapanje je teško patološko stanje organizma nastalo kao rezultat ulaska vode u disajne puteve i pluća, zbog čega dolazi do prekida disanja. Ukoliko se osobi u takvom stanju na vreme i na odgovarajući način ne pruži prva pomoć, nastupa smrt.
- ▶ U svim slučajevima kada je voda dospela u disajne puteve dolazi do smanjenja ili prekida srčanog rada. Prestankom disanja i srčane radnje nastupa prividna smrt, koja ako duže traje postaje prava smrt. U najvećem broju slučajeva najpre prestaje disanje, a tek posle 5 do 6 minuta prestaje i rad srca. Posle toga nam za oživljavanje preostaje svega 5 do 10 minuta.
- ▶ Prema stanju organizma koji se nalazio u vodi duže ili kraće vreme razlikujemo tri stanja ili stepena utapanja: prividno, pravo utapanje i stanje duboke nesvesti.

Slika 257 . Veštačko disanje usta na usta

Slika 260 . Masaža srca

Reference poglavlja Spasavanje utopljenika

- American Red Cross (1992). *Swimming & diving*. Boston: StayWell.
- American Red Cross (1993). *CPR for the professional rescuer*. St. Louis: StayWell.
- American Red Cross (2000). *Lifeguard training*. San Bruno: StayWell.
- Andonov, S., & Nikolaj, I. (2002). *Vodnospasitelen minimum*. Sofija: Nacionalna sportna akademija "Vasil Levski".
- Ellis, J., & White, J.(2001). *Pool and Waterpark - Lifeguard Training*. Sudbury: Ellis & Associates.
- Gančar, I. (2006). *Teoria prepodavanja plavanja – tehnologii obučenja i soveršenstvovanja*. Odesa: Astroprint.

ORGANIZACIJA TAKMIČENJA

▶ **ОРГАНИЗАЦИЈУ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА МОГУ ДА ОБАВЉАЈУ:**

- ▶ Пливачки савез Србије (ПСС),
- ▶ Регионални пливачки савези (ПССС, ПСБ, ПСВ),
- ▶ Спортске организације (клубови),
- ▶ Друга физичка и правна лица под условом утврђеним одговарајућим законима и спортским правилима ПСС.

Технички организатор пливачких такмичења одговоран је за организацију у складу са Законом и спортским правилима ПСС.

ОБАВЕЗЕ ОРГАНИЗАТОРА ТАКМИЧЕЊА:

- ▶ Безбедно одржавање спортских такмичења;
- ▶ Предупређење ризика настанка штете за спортисте, гледаоце и друге учеснике (упозорења, истицање забрана, давање обавештења);
- ▶ Обезбеђење хитне медицинске помоћи (дежурни лекар);
- ▶ Предузимање потребних безбедносних мера (спречавање насиља и недоличног понашања на спортским такмичењима, у складу са законом и спортским правилима ПСС);
- ▶ Предузимање потребних мера за спречавање допинга на спортској приредби, у складу са законом и спортским правилима;
- ▶ Пријављивање одржавања спортског такмичења надлежном државном органу у складу са прописима којима се уређује јавно окупљање грађана.

ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА

УЧЕСНИЦИ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА:

- Пливачи
 - важећа такмичарска легитимација ПСС
 - потврда о утврђеној здравственој способности
- Пливачке организације (клубови)
 - пуноправни чланови ПСС са измиреним обавезама
- Пливачки тренери
 - важећа дозвола за рад издата од ПСС
- Пливачке судије
 - положен судијски испит
 - судијску легитимацију
- Пливачки делегати
- Друга стручна и службена лица.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА

- Пливачка такмичења могу се одржати ако се испуне основни технички услови по питању објекта и пратећих простора:
 - Капацитет пратећих просторија пливалишта (свлачионице, трибине),
 - Санитарни простори, тушеви, питка вода,
 - Простор за загревање такмичара,
 - Простор за помоћни старт,
 - Простор за церемонију проглашења победника,
 - Простор који користе судије такмичења
- Сва пливачка такмичења и приредбе које се налазе у календару ПСС одржавају се у складу са Правилима ПСС и ФИНА Правилима.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА

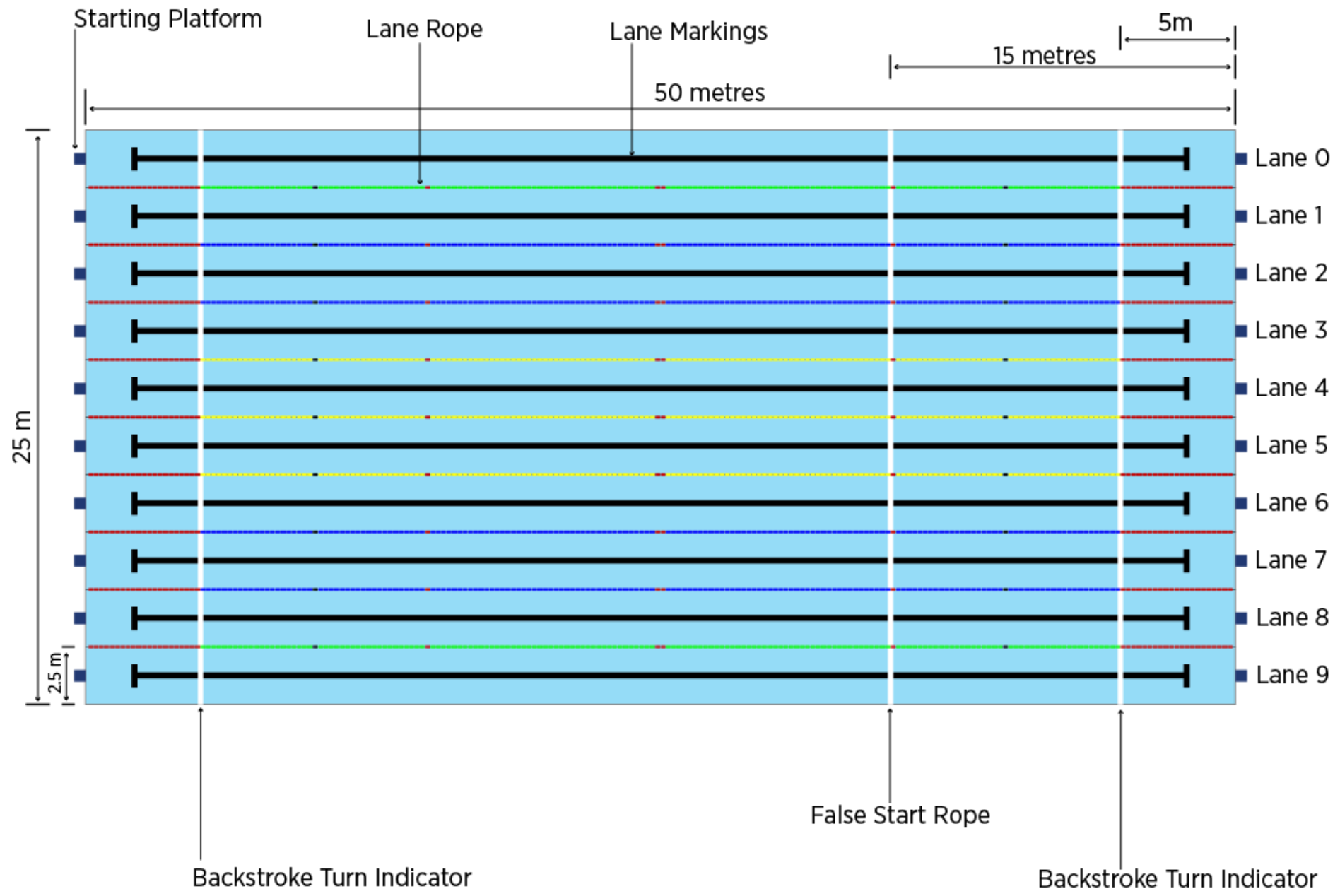
ПОСЕБНИ УСЛОВИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА

ПРАТЕЋА ОПРЕМА

- За организацију пливачких такмичења технички организатор је дужан да обезбеди следећу опрему:
 - столице за пливаче, 1 столица по стартном блоку,
 - корпе за одлагање одеће, 1 корпа по стартном блоку,
 - столице за судије
 - сто и столице за записнички сто,
 - сто и столица за спикера,
 - пластичне кофе поред стартних блокова,
 - разглас,
 - штоперице,
 - канцеларијски материјал.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА

Пропозиције за пливачка такмичења морају садржати:

- назив митинга
- датум одржавања митинга
- назив објекта, тачна адреса објекта, место одржавања митинга
- врста базена (отворени/затворени), димензије базена, број стаза, вредност температуре воде и ваздуха,
- ако је предвиђено, навести могућност коришћења додатног простора за распливавање и испливавање
- име техничког организатора митинга (клуб или организација)
- такмичарске категорије
- право наступа на митингу
- систем такмичења
- тип мерење времена
- јасно дефинисан програм такмичења
- начин одређивања најбољих појединаца и екипа (уколико је предвиђено)
- награде и признања појединцима и екипама (уколико су предвиђене)
- рок за пријављивање (дан, датум и време)
- рок за одјављивање (дан, датум и време)
- износ стартнине (уколико је предвиђена)

КРИТЕРИЈУМИ ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЈУ ПЛИВАЧКИХ ТАКМИЧЕЊА У КАЛЕНДАРУ ТАКМИЧЕЊА ПСС

Пливачка такмичења које се налазе у календару такмичења ПСС категоришу се по нивоима: А, Б, Ц и Д.

А категорија

- Аутоматско мерење времена са јавним приказом резултата
- Присуство минимум 12 регистрованих пливачких судија
- Систем такмичења са квалификацијама и финалима
- дефинисане, физички одвојене и јасно обележене зоне на објекту
- Објављивање стартних листа 24 сата пре почетка такмичења
- 1 столица по стартном блоку, 1 корпа по стартном блоку, пластичне кофе поред стартних блокова

Б категорија

- Аутоматско мерење времена
- Присуство минимум 8 регистрованих пливачких судија
- Јасно дефинисан систем такмичења у пропозицијама
- дефинисане, физички одвојене и јасно обележене зоне на објекту
- Објављивање стартних листа 24 сата пре почетка такмичења
- 1 столица по стартном блоку, 1 корпа на 2 стартна блока

Ц категорија

- Полу-аутоматско мерење времена
- Присуство минимум 5 регистрованих пливачких судија
- Дефинисан систем такмичења у пропозицијама
- Недефинисане зоне на објекту
- објављивање стартних листа до почетка такмичења
- 1 столица по стартном блоку

Д категорија

- Ручно мерење времена
- Присуство минимум 3 регистрованих пливачких судија
- Дефинисан систем такмичења у пропозицијама
- Недефинисане зоне на објекту
- необјављивање стартних листа пре почетка такмичења
- Без столица и корпи

Задатак је КОМЕСАРА да прати одвијање такмичења и поштовање Правила и Пропозиција и да о томе потом састави Извештај.

ПЛИВАЧКА ТАКМИЧЕЊА У ОРГАНИЗАЦИЈИ ПСС

ПРВЕНСТВА СРБИЈЕ У ЗИМСКОМ ДЕЛУ СЕЗОНЕ СУ:

1. Појединачно и екипно првенство Србије за пиониере у базену дужине 25 m (узраста 11 и 12 година)
2. Појединачно и екипно првенство Србије за кадете у базену дужине 25 m (узраста 13 и 14 година)
3. Појединачно и екипно првенство Србије за јуниоре у базену дужине 25m (узраста 15,16,17 и 18 година)
4. **Апсолутна** конкуренција у базену дужине 25 m

ПРВЕНСТВА СРБИЈЕ У ЛЕТЊЕМ ДЕЛУ СЕЗОНЕ СУ:

1. Појединачно и екипно првенство Србије за пиониере у базену дужине 50 m (узраста 11 и 12 година)
2. Појединачно и екипно првенство Србије за кадете у базену дужине 50 m (узраста 13 и 14 година)
3. Појединачно и екипно првенство Србије за јуниоре у базену дужине 50 m (узраста 15,16,17 и 18 година)
4. **Апсолутна** конкуренција у базену дужине 50 m

ОТВОРЕНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ У БАЗЕНУ ДУЖИНЕ 50 m

Бодовање за екипни пласман на свим првенствима Србије за пиониере врши се ФИНА бодовима.

Бодовање за екипни пласман на Првенствима Србије за кадете, јуниоре и у апсолутној категорији врши се на основу ФИНА бодова и то само за пливаче који остваре резултатске лимите који су утврђени од стране Стручног савета ПСС узимајући важеће ФИНА Б норме за 50 m и 25 m базене за Светска првенства уз адекватно одступање у зависности од узрастне категорије (60% за кадете, 70% за јуниоре, 80% за сениоре).

ПЛИВАЧКА ТАКМИЧЕЊА У ОРГАНИЗАЦИЈИ РЕГИОНАЛНИХ САВЕЗА

ПЛИВАЧКИ САВЕЗ ВОЈВОДИНЕ
PLIVAČKI SAVEZ VOJVODINE
SWIMMING FEDERATION OF VOJVODINA

ПЛИВАЧКИ САВЕЗ ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ (ПСЦС)

- ПСЦС (прво коло зима 25 m)
- ПСЦС (друго коло зима 25 m)
- ПСЦС (прво коло лето 50 m)
- ПСЦС (друго коло лето 50 m)

ПЛИВАЧКИ САВЕЗ БЕОГРАДА (ПСБ)

- Зимска Лига Београда (4. кола 25 m)
- Летња лига Београда (4. кола 50 m)
- Мала лига Београда (лето 25 m)

ПЛИВАЧКИ САВЕЗ ВОЈВОДИНЕ (ПСВ)

- ПСВ Пионири и кадети (зима 25 m)
- ПСВ Отворено првенство (зима 25 m)
- ПСВ Пионири и кадети (лето 50 m)
- ПСВ Отворено првенство (лето 50 m)

КАЛЕНДАР ТАКМИЧЕЊА

Назив такмичења			
ЈАНУАР			
ПСЦС 1. КОЛО ЗИМА			
ФЕБРУАР			
ПСВ ПИОНИРИ И КАДЕТИ ЗИМА			
ОТВОРЕНО ПРВЕНСТВО ВОЈВОДИНЕ			
МАРТ			
ПСЦС 2.КОЛО ЗИМА			
		ОТВОРЕНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ	50
		ЗИМСКО ПОЈЕДИНАЧНО И ЕКИПНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ ЗА ПИОНИРЕ	25
		ЗИМСКО ПОЈЕДИНАЧНО И ЕКИПНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ ЗА КАДЕТЕ	25
МАЈ			
ПСЦС 1. КОЛО ЛЕТО			
ЈУН			
		ПСБ 1. И 2. КОЛО ЛЕТО	50
		ПСБ 3. И 4. КОЛО ЛЕТО	50
ПСВ ПИОНИРИ И КАДЕТИ ЛЕТО			50
ОТВОРЕНО ПРВЕНСТВО ВОЈВОДИНЕ			50
ПСБ МАЛА ЛИГА ЛЕТО			50
		ЛЕТЊЕ ПОЈЕДИНАЧНО И ЕКИПНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ ЗА ПИОНИРЕ	50
ЈУЛ			
ПСВ пионири			
ПСЦС 2. КОЛО ЛЕТО			
		ЛЕТЊЕ ПОЈЕДИНАЧНО И ЕКИПНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ ЗА КАДЕТЕ	50
АВГУСТ			
		ЛЕТЊЕ ПОЈЕДИНАЧНО И ЕКИПНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ ЗА ЈУНИОРЕ И У АПСОЛУТНОЈ КОНКУРЕНЦИЈИ	50
ОКТОБАР			
		ПСБ 1. И 2. КОЛО ЗИМА	25
		ПСБ 3. И 4. КОЛО ЗИМА	25
ДЕЦЕМБАР			
		ЗИМСКО ПОЈЕДИНАЧНО И ЕКИПНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ ЗА ЈУНИОРЕ И У АПСОЛУТНОЈ КОНКУРЕНЦИЈИ	25

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

